

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 60 (1698)

1958 m. liepos mėn. 30 d., trečadienis

Kaina 15 kap.

Apie 1958 metų valstybinio plano TSRS liaudies ūkiui vystyti vykdymo rezultatus pirmajame pusmetyje

Centrinės statistikos valdybos prie TSRS Ministerijos Tarybos pranešime nurodoma, kad pramonės bendroios produkcijos pirmojo pusmečio planas įvykdė 104 procentais. Palyginti su 1957 metų pirmuoju pusmečiu, pramonės produkcijos gamyba Tarybų Sąjungoje padidėjo 10,5 procento. Bendroios produkcijos gamybos ir daugumos svarbiausiai produkcijos rūšių gamybos pirmojo pusmečio planą viršijo visos sąjunginės respublikos. Planą įvykdė ir viršijo visos liaudies ūkio tarybos, išskyrus Sachalino liaudies ūkio tarybą.

Pagal daugelio pagrindinių pramonės produkcijos rūšių gamybą 1958 metų pirmojo pusmečio planas įvykdė pirmalaiko. Per pirmajį pusmečį buvo pagaminta ketaus — 19 milijonų 300 tūkstančių tonų, plieno — 27 milijonai tonų, valcuotų metalų — 21 milijonas 300 tūkstančių tonų, anglies — 245 milijonai tonų, naftos —

54 milijonai tonų, elektros energijos — 114 milijardų kilovatvalandžių, slambių elektros mašinų — 2 800, elektros variklių — 1 milijonas 100 tūkstančių, traktorių — 109 tūkstančiai fizinių vienelyų, cemento — 15 milijonų 900 tūkstančių tonų, medvilinių audinių — 2 milijardai 900 milijonų metrų ir t.t.

Visų žemės ūkio kultūrų pasėlių plotas 1958 metais sudarė daugiau kaip 195 milijonus hektarų ir padidėjo, palyginti su praėjusiais metais, daugiau kaip pusantro milijono hektarų.

Sprendžiant iš pasėlių, laukiamas gausus žemės ūkio kultūrų derilius.

Palyginti su 1957 metų liepos 1 d., visų rūšių produktivumo gyvuilių skaičius kolokluose ir tarybiniuose ūkiose padidėjo: galvijų — penkto milijono, kiaulių — trimis milijonais trimis šimtais tūkstančių, avilų ir ožkų — aštuonais milijonais trimis šimtais tūkstančių.

Zymiai viršytas 1958

metų pirmojo pusmečio valstybinių mėsos, vilnos ir kiaušinių paruošų bei supirkimų planas.

Pirmame 1958 metų pusmetyje žemės ūkiui patiekta daug žemės ūkio mašinų.

Pagal TSRS Aukštiausiosios Tarybos priimtą įstatymą "Dėl tolesnio kolūkinės santravkos vystymo ir mašinų traktorių stočių reorganizavimo" 65 procentai kolūklių iki šių metų liepos 1 dienos jau įsigijo būtiną liems techniką.

Dauguma transporto rūšių viršijo planu užduotis.

Darbininkų ir tarnaujančių skaičius Tarybų Sąjungos liaudies ūkyje iki 1958 metų pirmojo pusmečio pabaigos padidėjo, palyginti su praėjusiu metu pirmojo pusmečio pabaiga, vienu milijonu žmonių.

Pramonės darbininkų darbo našumas pirmame pusmetyje padidėjo šešiais procentais, statyboje — dešimčia procentu.

Per praėjusį pusmetylį Tarybų Sąjungos gyventojai pašalpū ir socialinio draudimo išmokyti, pensijų ir kitokių lengvatų gavo šimtais šešis milijardus rublių, arba šešiais procentais daugiau, negu 1957 metų pirmajame pusmetyje.

Bendroji valstybinės kooperatinės prekybos mažmeninės prekių apyvarios apimtis sudarė tris šimtus keturiolika milijardų penkis šimtus milijonų rublių ir padidėjo dvidešimt dviejų milijardais rublių.

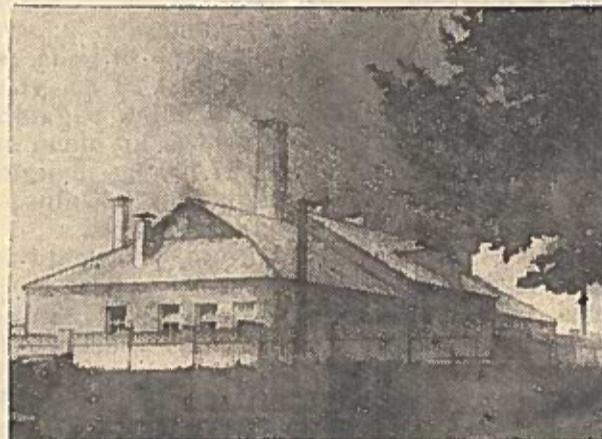
Pasielkti tolesni laimėjimai visose socialistinės kultūros srityse. Pradinį, septynmečių ir vidurinių mokyklų, išskaitant darbo ir kaimo jaunimo bei suaugusiuų mokyklas, moksleivių skaičius padidėjo, palyginti su pirmuoju praėjusiu metu pusmečiu, 500 tūkstančių žmonių.

Zymiai daugiau atiduota naudoti gyvenamuosius namus. Tiktai iš išskirtų pagal 1958 metų valstybinių planą lėšų pirmame pusmetyje pastatyta ir aliduota naudotis apie 12 milijonų kvadratinų metrų gyvenamojo ploto, arba 2 su viršum milijonais metrų daugiau, negu pirmame praėjusiu metu pusmetyje.

(TASS-ELTA).

ROKIŠKYJE

KEPYKLOS STATYBOJE

Pandėlio gatvėje iškilo didžiulis mūrinis pastatas. Tai naujoji miesto kepykla. Dabartiniu metu čia vyksta paskutinieji vidaus įrengimo darbai. Statybinkai baigia montuoti mašinas, tvarko vandeniekio ir kanalizacijos sistemą.

Kepykla numatyta atiduoti eksploatacijai sekančiam mėnesyje.

A. Taurelė

2260 KVADRATINIŲ METRŲ

šaligatvių šals metais line parduotuve. paklotą Rokiškyje. Pagrindiniai sutvarkylos Kęstučio, Lludo Giro, Karolio Požėlos ir ktos gatvės. Dabartiniu metu baigiamas tvarkyti platus Respublikos gatvės šaligatvis ties universa-

line parduotuve. Neužilgo remontininkai pradės darbus Vytauto gatvėje: bus atliktas pačios gatvės ištiesinimas, pakloti nauji šaligatviai.

P. Venckus

BRIGADININKĘ! Skubiai silosuok mišinius! Atmink, kad mišiniai, panaudoti silosui, duoda keleriopai didesnę naudą negu palikti grūdams.

(Apie tai paskaityk 2 psl.)

Iš V. Kapsuko-Mickevičiaus atsiminimu

Rokiškio apskrities prasideda komunistų darbas 1918 m. vasarą, kada sugrįžo savo gimtinėn keli Petrapilio ir Rygos komunistai... Gruodžio mėn. jau buvo Rokiškio rajone daugiau 200 narių. Ten daug pasidarbavo Bakšys, alysiustasis iš Vilniaus, kaip instruktorius. Jis parodė neišsemiamą energiją, išvėlą valią ir nepaprasią atsidavimą proletariénės revoliucijos reikalams. Vėliau lietuvių baltieji ties Krekenava jį susaudė.

...Kada priėjo prie valstčių komitetų rinkimus, šešiuose valstčiuose, kaip rašo drg. Kirsukas, pakliuva į komitetus komunistai ir užjaučiantieji: Panemunio, Kazliškio, Obelų, Jū-

žintų, Svėdasų ir Panemunėlio, o penkuose — tarybininkai: Pandėlio, Rokiškio, Juodupės, Kamajų ir Antazavos.

Rokiškio apskrities svėžiavimė ėjo kova tarp kademų ir sodžiaus biednuomenės (ir dvaro darbininkų). Suvėžiavimė buvo 3 kunigai ir geroka datus buožlių, geroka grupė socialdemokratų, penki komunistai ir mažažemė dalis... I prezidiumą buvo išrinkti 5 socialdemokratai (iš Smolskio grupės) ir du komunistai. Prasidėjo mandatų tikrinimas. Pasirodė, kad kunigai turi įgaliojimą tik nuo bažnytinės komitetų. Jie negavo balso. Kunigai nenorėjo išeit, bet Smolskis su vokiečių žandarų pagalba juos prašalino... Smolskis

buvo apskrities tarybos pirminkinas.

rius drg. Adomaitčiul pranešimą, buvo išrinkti: Vincas Tička, Edvardas Tička, Ona Širvytė, Antanas Kelečius ir Jonas Sadauskas.

Tuo tarpu buvo atslystas iš Vilniaus Rokiškis drg. Adomaitis, Laikinosios revoliucinės darbininkų ir vargingųjų valstiečių valdžios įgaliotinis. Gruodžio 19 d. buvo sušaukta Obeliuose apskrities komunistų konferencija. Buvo nutarta imt apskrities valdžią į savo rankas. Tą pačią dieną, turgas metu buvo padarytas Obeliuose mitingas. Komunistai turėjo kuo didžiausio pasiskimo.

...Mano rankose yra Rokiškio apskrities komunistų partijos kuopų įgaliotinių susirinkimo protokolas iš gruodžio 20 d. Dalyvavo 29 draugai. I Rokiškio apskrities revkomą, pada-

ke ir pasiūst į Rokiškio pusę. Tai pirmoji Didžioji ginklų partija, kuria pasinaudojo ir kūpiškėnai, ir panevėžiškiai dar prieš Raudonąją Armiją ateisiant.

Gruodžio 22 d. apskrities revkomas paskelbė, kad buržuazinė taryba paleidžiama ir visa valdžia pereina, iki darbininkų ir valstiečių apskrities tarybos sudarymo, į jo rankas. Smolskis, matydamas, kad masės nebepalaiko socialdemokratų, jokio pasipriešinimo neparodė ir sutiko bendradarbiauti revkome.

Gruodžio 27 d., kada Raudonoji Armija dar buvo tol nuo Rokiškio, revkomas nutarė nugalėti paskutinį vokiečių kareivių ešeloną, kuris važiavo iš Dvinskio ir palmt traukinj, kuris visiškai nebuvo mūsų rankose. Ginkluotų

vyrų būrys užėmė stotį. Vokiečių kareivų traukinį nuošalai pastatė. Kareivius žadėjo toliai arkliais vežti. Vokiečiai iš pradžių neva sultko išpliodyti revkomo reikaliavimą, bet tuo tarpu pakvietė iš Obelių kiltą ešeloną. Revkomo pirminkinas E. Tičkus ir milicijos sekretorius J. Pagirys pareikalavo, kad tas ešelonas aliduotų ginklus ir paliktu traukinį, bet Jis pradėjo šaudyti. Tičkų ir Pagirų apliešę sušaudė. Keletą kiltų draugų sužeidė. Padegė stotį ir kelis namus, tollau nuvažiavo.

Užmuštuju draugų laidotuvėse dalyvavo keli tūkstančiai žmonių. Kamaju gatvė buvo pavadinta Tičkaus gatve, Naujoji — Pagirio gatve. (Spausdinama iš V. Kapsuko-Mickevičiaus knygos "Pirmoji Lietuvos proletariénė revoliucija ir Tarybų valdžia")

Mišinius panaudokime silosui gaminti!

Dar kartą paskaičiuokime, drg. Gradeckai!

Praeina geriausieji galyklinio karvių laikymo mėnesiai. Tuo tarpu Liudo Giro vardo kolūklo antroje kompleksinėje brigadoje šią vasarą primežlama tik iki 5 litrų pieno į dieną iš karvės.

Viena iš priežasčių yra ta, kad karvės po žemės buvo labai blogame kūno stovyje. Brigada, turinti 465 ha žemės, nesugebėjo išlaikyti net 25 karvių. Žemės metu pagrindinį karvių pašarą sudarė ruginių šaudai.

Šiai metais padarytas šioks toks žingsnis pirmyn. Brigadoje pasėta 23 ha vienmečių žolių, 7 ha kukurūzų, 3,5 ha pašarinių šaknivaisių.

Vienmečių žolės auga neblogai. Tačiau bėda ta, kad brigadininkas Juozas Gradeckas vienmetes žoles numato palikti grūdams. Jo nuomone, tai geriau apsimoka, esą mažiau darbo. Darbo, gal būt, truputį mažiau, bet susilosavus mišinius gausime keleropai didesnę naudą. Kad nebusime tuščiakalbiai, pamkime pleštuką ir paskaičiuokime.

Iš vieno ha vildutinio derliaus vienmečių žolių, paliktu grūdams, gaunama 600 kg grūdų, o tai sudarys 600 pašarinių vienetų ir 1000 kg šaudų, arba 310 pašarinių vienetų. Viso iš vieno ha bus gauta 910 pašarinių vienetų. Iš 23 ha vienmečių žolių bus gauta 20.930 pašarinių vienetų.

Iš vieno ha vienmečių žolių, jas susilosavus, gaunama 10.000 kg žaliosios masės, iš kurios galima pagaminti 10.000 kg siloso, o tai bus 1500 pašarinių vienetų. Viso iš 23 ha ploto bus gauta 34.500 pašarinių vienetų.

Imant, kad iš vieno pašarinių vienetų galima pagaminti du kilogramus pieno, brigada, susilosavusi 23 ha vienmečių žolių, pagaminti 69.000 kg pieno arba 27.140 kg dauglau negu tuos mišinius palikus grūdams.

Be to, pristatant valstybei pieną bus grąžinama 33.488 kg liešo pieno, kuris sudarys 6.693 pašarinius vienetus. Taip pat apiprekinimo tvarka bus gauta 9.568 kg koncentratų, arba 9.568 pašarinių vienetų.

Susumuojant viską, gaunasi, kad susilosavus brigadoje pasėtus 23 ha vienmečių žolių, bus galima pagaminti 101.522 kg pieno arba 59.662 kg pieno dauglau negu vienmetes žoles palikus grūdams.

Šie faktai akivaizdžiai rodo, koks didelis nuostolis būtų padarytas, jeigu brigadėje paliks vienmetes žoles grūdams, o ne susilosuos.

Antras, nemažiau svarbus dalykas yra tai, kad vienmetės žolės yra pasėtos pūdymuo. Gerai žiemenkėlių derlių galima užauginti atlikus šeją nevėliau kaip iki rugsėjo 10 dienos. Geri žemdirbių paskutinė kartą užbaigia žiemenkėliams skirto dėrų arimą

nevėliau kaip prieš tris savaites prieš sėjā. Vadinas, jau dabar turi būti visu spartumu ariamos dirvos, skirtos žiemenkėlių sėjai. Ir jau vien tik dėl to, jokiu būdu negalima palikti vienmečių žolių grūdams, kaip galvoja šiuo metu brigadininkas Gradeckas.

Brigada labai atsilieka pieno gamybos srityje. Pagal planą šių metų pabaigoje reikėtų 32 karves, o tuo tarpu siloso pagaminta vos 26 tonos. Daug vilčių dedama į kukurūzus. Bet viltys ir pasileika viltimis. Dauguma jų blogai prižiūrimi ir auga blogai. Apleido kukurūzų priežiūra, kolūklečiai Stepas Jurevičius, Napalys Sidarkievicius, Emilia Kietiene, Uršulė Šniokaitė ir eičių kilių.

Brigadoje tesukaupta vos 40 tonų šieno bei dobilų. Jų dar neužteks 32 brigadoje esantems arkliams, nekalbant jau apie karves. Todėl ir kyla klausimas: argi ir

šią žiemą karvės ir vėl bus šeriamos vien ruginiams šaudais?

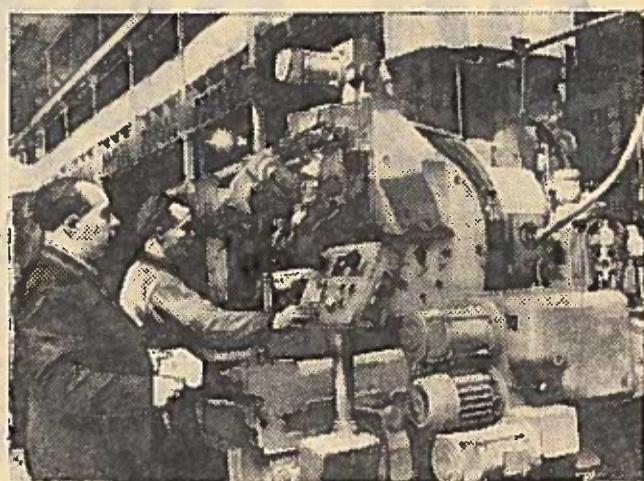
Apie vienmečių žolių susilavimo naudą mes jau paskaičiavome. Brigadininko Gradecko pareiga nedelsiant organizuoti šių darbų vykdymą.

Per mažai padeda šiai brigadai ir pali kolūklio valdyba.

— Sunki brigada, galvojame ją aliduoti gyvulių paruošų konlorai, — sako pirmyninkas Šlikas.

Tai lengviausias būdas. Bet reikia padaryti, kad brigadoje būtų ivesta pavyzdinga drausmė. Tokių kolūklečių, kaip Lazėras Sinikovas, padidinės savo pasodybinė sklypą net 27 ariais ir mažai dalyvaujantis gamyboje, yra daug. Jeigu kaimyninėje pirmoje brigadoje į darbą išeina 8 val., tai čia apie 11–12 val. Tlk jvedus griežtą darbo drausmę brigadoje, ne reikės galvoti Jos nuskratymu.

V. Dūdėnas

LENINGRADAS. Sverdlovo vardo staklių gamybos įmonės kolektyvas sukurė daug didelio tikslumo lengtmų metalų apdirbtį. Neseniai čia surinktos dvejos naujos staklės.

Nuo išrakojė konstruktorius A. G. Nazarovas ir surinkėjas N. D. Majorovas tikrina naujuosius staklės.

V. Kapustino (TASS) nuot.

Siekime dar geresnių darbo rezultatų

Mažytė ir pustau amatininkė buvo Rokiškio spaustuvė buržuazijos valdymo metalas. Beveik visi gamybos procesai joje tekdavo atlikti rankomis, nebuvo laikomasi sanitarių techninių taisyklėlių.

Kitai atrodė mūsų spaustuvė šiandien. Iš broliškų respublikų mes gavome elektrines spausdinimo mašinas,

kelia savo darbo našumą, pasiekia vis geresnių gamybinių rodiklių.

Bendros kolektyvo paslangos davė konkretius rezultatus — 1 pusmečio bruto produkcijos planą spaustuvė įvykdė 105,2 proc., žymiai pagerėjo atlikų užsakymų kokybę.

Lietuvos komunistų partijos įkūrimo 40-tąsias metines spausdi-

Kaip jūsų įmonė, organizacija dirbo per šių metų 1 pusmetį?

segimo mašiną, korektūrinį presą ir kitus įrengimus. Sanitariniam techniniam stoviui pagerinti spaustuvėje įrengti ventiliatoriai, visos juandžios mašinų dalys apdengtos, elektros varikliai įžeminti. Tarybų valdžios metalas mūsų įmonėje išaugo nauji darbuotojų kadrų. Taliežė Jakaitienė Veronika, mašinistas Šerkšniovas Flodoras, o ypač raidžių rinkėjas Remekis Petras ir kiti nuolat vés darbuotojai yra pasiryžę sutikti dar geresnių pasiekimais darbe. Reikia tik, kad miesto DŽDT vykdomasis komitetas pakellių dar pernai metalas priimtų nutarimą išskirti spaustuvei papildomas pataipas ir ji įgyvendintų, nes auganti spauslūvės techninė bazė nebegali sutlipoti dabartiniuose kambariuose.

V. ŽUKAS.
Rokiškio rajoninės spaustuvės vedėjas

SUVESTI SOCLENKTYNIŲ REZULTATAI

Jau treji metai mūsų rajono žemdirbių lenktyniaują su kaimyniniu Obelių rajono žemės ūkio darbuotojais, kovodami už žemės ūkio produktų gamybos padidinimą. Neseniai obeliečiai lenkėsi mūsų rajono kolūkuose, o rokiškėciai patikrino, kaip

mus kaimynai obeliečiai įvykusiam abiejų rajonų žemės ūkio darbuotojų susirinkime buvo suvesti lenktynių tikrinimo rezultatai.

Medžiagą apie abiejų rajonų žemės ūkio darbuolojų pasitarimą skaičykite sekantiam numerijoje.

gauti. Ateinantiems metais, planuojant gamybą, būtina į vietinio ūkio valdybos planus įtrauktis mokyklinio inventoriaus gamybą.

Visos rajono mokyklos pilnai apsirūpinusios mažkomis, durpės balgiamos vežti.

Liepos mėnesio antroje pusėje dalis mokytojų grįžta iš atostogų. Vieilos DŽDT vykdomieji komitetai, sudariniédami sąrašus vienuotiniams septynerių metų mokymuisi, turi pasiteikti mokytojus į pagalbą. Jie padės pateikinti sąrašus, išaiškinti tėvų nuomonę aplinkos vertybės.

Rugsėjo 1 dieną rajono mokyklos turi pasiskirkoti pilnai pasiruošusios. Tam įgyvendinti reikia dar nemažai padirbėlių. Kaip mes paruošime mokyklas, taip dirbs, tokiose salygose turės mokyti mūsų vaikai. Tik aktyvus visų rajono dirbančių rūpestis, jų parama padės Rokiškio rajono Liaudies švietimo skyriui tinkamai pasiruošti naujoms mokslo metams.

G. NEVIDOMSKIENĖ
Rokiškio rajono Liaudies švietimo skyriaus vedėja

RUGSĖJO 1-AJAI

Nebetoli naujieji mokslo metalai, todėl tinka maijus pastaruoti yra labai atsakinės uždavinys. Svarbu kokybiškai atremontuoti mokyklas bei praplėsti jas, sustiprinti mokyklų materialinę bazę, aprūpinti mokyklas kuru, kruopščiai atlikti mokyklinio amžiaus vaikų apskaitą, sutvarkyti, papuošti mokyklų aplinką ir t. t. Prie šių visų klausimų dar prisideda ir tokie, kaip tinka maijus mokinį poilsio organizavimą vašaros atostogų metu, mokytojų kvalifikacijos kėlimas, moksleivių gamybinių praktiką, tinka maijus mokinį paruošimą rudens egzaminams ištikti.

Tai uždaviniai, kurių viena mokykla niekada tinka maijus išspręsti negali. Reikia daug paramos iš partinių, profesinėjinių, komjaunimo organizacijų, apylinkių tarybų, o svarbiausia —

iš pačių mokinų tėvų. Kaip ruošiasi naujiesiems mokslo metams rajono mokyklas?

Eilėje vidurinių bei septynmečių mokyklų jau vyksta remonto darbai. Greitai auga nauja sporto salė Rokiškio mlesie. Vyksta paruošiamieji darbai Panemunėlio vidurinės mokyklos statybai. Jau baigama remonto išlaidos mokykla ir kitos. Vyksta remonto darbai Panemunėlio, Juodupės vidurinėse mokyklose, Sėlynės, Vyžuonų, Žiobliškio septynmetėse mokyklose. O Salų septynmetėje mokykloje (direktorius drg. Kregždaitė) ir Krylių septynmetėje mokykloje (direktorius drg. Subačius) visai nereikia remonto, nes čia patalpos išsaugotos gerai.

Norint paruošti mokyklas rugsėjo 1 dienai, statybos-remonto kontro-

ra turi rimiai susirūpinti remonto tempais. Eilėje mokyklių, kaip Rokiškio I vidurinėje mokykloje, Kamajų vid. m-je iš dėl darbininkų nerangumo remontas dar nebaigtas. Ilgvidurinė mokykla negali vykdyti patalpų remonto tik todėl, kad vietinio ūkio valdybos vadovai ten gyvenančią mokytoją Dagytę antrai metai nesugeba aprūpinti buiu. Jie bus atsakingi, jei mokykla pradės darbą vėl ne normaliose salygose.

1958–1959 mokslo metais būtina pagrindinai perivarkyti Kamajų ir stoties pradines mokyklas. Didelis valdymo čia alitenka apylinkių tarybų vykdymas mėnesiams komitetams. Štai Onuškio apylinkės tarybos vykdomojo komiteto pirmmininkas drg. Lukošiūnas rūpinasi mokyklas paruošimu. Paruošę naujiesiems mokslo metams Roblių, Zybolių, Rokiškėlių pradines

mokyklos. Bet ar žino apylinkės vykdomieji komitetai, kad reikaliniu rimtu Dalykiška pagalba Kraupių, Kuosių ir eilei kitų pradinį mokyklių. Yra net tokilių pavyzdžių, kai kolūkiai pirminkai nesirūpina mokyklos reikalaus. „Šekekšnos“ kolūkio pirminkas drg. Macijauskas pardavė Jurkupių pradines mokyklas paialpas, o jai išskyre žymiai blugesnes. Mickūnų apylinkės DŽDT vykdomasis komitetas labai nenorai imasi Kamajelių pradines mokyklas remonto darbų.

Sliprinant mokyklių materialinę bazę, labai svarbu jas aprūpinti inventoriu. Kadaangi vėl valdyba mokykloms reikiams inventoriaus negamina, reikia ji vežti iš Ukmergės, Vilniaus ir kt. Pervezimui naujodama daug lėšų, nukentėja inventoriaus kokybė ir ne visą mūsų rajono mokykloms reiktamą inventorių galima

KAI VADOVAS ATITRŪKSTA NUO KOLEKTYVO...

(IŠ ROKIŠKIO VAIKŲ NAMŲ DARBUOTOJŲ KOLEKTYVO GAMYBINIO PASITARIMO)

Sunkioje būklėje buvo Rokiškio Vaikų namai prieš keturis metus. Nežiūrini, kad valstybė skyrė milžiniškas tėšas vaikučių išlaikymui, šios lėšos buvo švelnios neukūkai. Tušti buvo maisto ir rūbių sandėliai, aplieštas pagatbinis ūkis, sužlugdytas mokomasis auklėjamas darbas.

Didžiulį darbą atliko atvažiavusi dirbtinė ūkio namus direktorė drg. Banionienė drauge su visu darbuotoju kolektivu. Dabartiniu metu vaikučiai gerai ir skaniai maitinami, turė net po keltas eilutes aprangos. Nepalyginamai gerėjo mokomasis-auklėjamas darbas.

Tačiau metodai ir priemonės šiemis laimėjimams atsiecti ne visuomet buvo tinkami iš direktorių pusės, o tai privėdė prie kolektivo susikaldymo, sukėlė aiskirų darbuotojų nepasitenkinimą. Pasipylė pagrįslė ir nepagrįsti skundai. Šiuo metu liepos mėnesį Rokiškio Vaikų namų direktorė drg. Banionienė rašė į LTSR Švietimo ministrę.

Per ketverius metus pasisekė sutvarkyti Vaikų namų materialinę bazę, pasisekė pagerinti mokomajį auklėjamąjį darbą. Tačiau darbas sėt kadrus nepavyko. Tiesiog nebesusitvarau. Atvažiuokite, padėkite man.

Keletą dienų grupė žmonių nagrinėjo padėtį Rokiškio Vaikų namuose, kuriuose auklėjama daugiau kaip 100 ikimokyklinio amžiaus val-

kučių. Visus kankino vienas klausimas: kodėl taip atsitiko? Kodėl paruošo laimėjimus darbe, bet nepasisiekė sudaryti darbuotojų kolektivą. O atsitiko štai kodėl. Drg. Banionienė nesudavavo kolektivui be kolektivo. Ji nesitarė su kolekiyu sudėtingais atvejais, nemobilizavo kolektivo sudėtingiemis uždaviniamams spręsti. Ji tik įsakinėjo. Drg. Banionienė nemėgo kritikos ir savikritikos ir neugdė šių bruožų savo pedagoginiame personale.

Drg. Banionienė neleškojo tokiai darbo formų su žmonėmis, kaip patikrinimais savo nuomonės teisumu. Ji kolektiviui nesmerkė ir tų blogybų, kurios pasitaikydavo iš-kitų darbuotojų pusės. Drg. Banionienė nesuderė sąlygų pasreikštį komjaunimo bei profsąjunginėms organizacijoms, nesidomėjo jų darbu. Ji nusiašalino nuo auklėjų — jaunu, geru, nuoširdžiu merginų, kaip drg. drg. Garliauskaitė, Narbutaitė, Deltuvaitė ir kitos, kurių darbo rezultatais šiandien galima pasidžiaugti. Didelė drg. Banionienės kliauda, kad ji neateina savo darbuotojus atvira širdim, kaip vyresnis draugas, kaip bičiulis. Ji tik šaltu lediniu tonu reikalauja.

Drg. Banionienė liufigstai reagavo į bet kurias pastabas dėl esamų trūkumų Vaikų namuose. Tiesa, pastabos dažniausiai būdavo išreiškiamos per trečią asmenį, tačiau kito ke-

lio nebuvo, nes net ir mis. Drg. Banionis kartais „auklėdavo“ kadrus dažnai nesigailėdamas net ir necenzuotu žodžiu. O tai, aišku, kėlė teisėtą darbuotojų pasipikišimą. Tačiau Vaikų namų direktorė nesiémė priemonių užkirsti tokems reiškiniams keliai.

Jausdama, kad susiskaldė kolektivas, drg. Banionienė ėmė neobjektyviai vertinti darbuotojus. Ne atsiecti darbo rezultatai, o įsteikimo direktorei taipinis nuspręsdavo darbuotojo vertę. Kariats po reikalavimo priedanga ji pastėpdavo keršto galdele.

Tačiau visai kitomis teisėmis Vaikų namų kolektive naudojosi įsteikė direktorei asmenys. Tame tarpe ūkio vedėjas drg. Rimas. Nežiūrint į tai, kad drg. Rimas sistematiskai girtavo, Vaikų namų direktorė jam darė nuolaidas. Nepadėjo Rimui net ir tas, kai jis buvo kritikuotas satyros lange — rajoniniame laikraštyje. Nerado būtina įspėti Rimą direktorė net ir tada, kai jis su auklėtojomis turėjo išvykti į Vilnių. Pasirodės auklėtojos laukė Rimo nuo 13 val. iki 22 val. Tačiau tą dieną Rimas nesiteikė išvažiuoti, nes buvo „užimtas“ — visą dieną girtavo. Pasirodės vakare neblaivus, tik pasijuokė iš laukiančių. Buvo visa elė faktų, kurių stengėsi nematici drg. Banionienė.

Nesuprantamai keistai elgesi drg. Banionienė Vaikų namų elektromonterio drg. Banionio atžvilgiu. Drg. Banonis neapsiriboję savo pareigomis. Jis daug laiko praleisdavo beplepėdamas virtuvę, arba vaikščiodavo nuo vieno prie kito darbuotojo su paskutinėmis naujieno-

J. Kalačiovienė

Mūsų kalendorius

JONAS MARCINKAUS

Prieš penkerius metus, 1953 m. liepos 31 d., mirė žinomas tarybinis lietuvių rašytojas Jonas Marcinkevičius.

J. Marcinkevičius, kurio geriausiai kūriniai yra vertingas įnašas į lietuvių pažungią literatūrą, nuejo sudetingą ir prieštariną gyvenimo bei kūrybos kelią. Jam neteko baigtį didesnių mokslių. Gimės 1900 m. Radviliškyje, darbininko geležinkeliniuko šeimoje, Jonas Marcinkevičius tepajęgė baigti keturias mokyklos klasės, o po to prasidėjo jo sunkus gyvenimo „universitetai“. Jo pirmieji kūriniai, parašyti iš nesveikų idėjinų pozicijų, buvo menkaverčiai me-

niniu ir idėjinu atžvilgiais. Tik vėliau, suartėjės su jaunais lietuvių rašytojais — antifašistais, rašytojas stojo į tvirtą realistinės kūrybos kelią. J. Marcinkevičius pradeda giliai suprasti buržuazinės tikrovės esmę, savo kūriniuose imasi demaskuoti lietuvišką buržuaziją, vaizduoti Lietuvos darbo žmonių kovą prieš išnaudotojus.

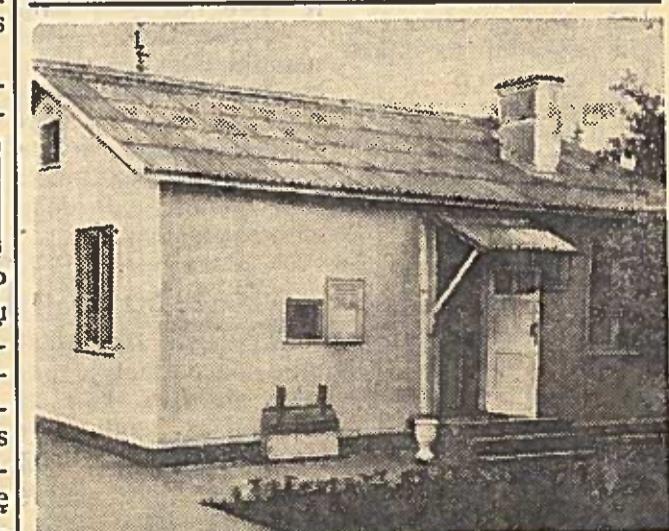
1937 m. J. Marcinkevičius parašo patį geriausią idėjinį ir meniniu atžvilgiais savo romaną — „Benjaminas Kordušas“. Šis kūrinys yra vertingas rašytojo indėlis į realistinę pažangią lietuvių literatūrą. Kūrinyje meistriškai vaizduojama, kaip lietuviški buožės tampa dvarininkais, išstumdamis iš dvarų senuosius kordušus, nesugebančius prisitaikinti prie lietuviškos buržuazijos kuriamos tvarkos. J. Marcinkevičius ryškiai demaskuoja buožė-tautiškos buržuazijos šulą. Čia rašytojas pasireiškia, kaip didelis veikėjų charakteristikų kūrimo meistras.

Po to pasirodo Marcinkevičiaus romanas „Nemunas patvino“. Jame jis taip pat vaizduoja, kaip lietuviška buržuazija stengiasi išsiugdyti „savus“ dvarininkus, parodo darbo valstiečių kovą.

Atkurus Tarybų valdžią, J. Marcinkevičius aktyviai įsijungia į tarybinės lietuvių literatūros karimą. Hitlerinei Vokietijai užpuolus Tarybų Sajungą, rašytojas pasitraukia į šalies gilumą. Jis praėjo visą Lietuviškojo junginio kovos kelią iki išvaduotos Lietuvos. Didžiojo Tėvynės karo metais jis rašo apskrymus, apybriažas. Jo kūriniai kupini meilės tarybinei Tėvynei ir neapykantos priešams. Išvadavus Lietuvą, Marcinkevičius nemaža rašo, bendradarbiauja spaudoje. Daug dėmesio jis skiria saviveiklinei dramaturgijai. Sunki liga ir mirtis jam neleido igyvendinti gausių kūrinių sumanymų.

1955 m. grožinės literatūros leidykla išleido tris rinktinės Jono Marcinkevičiaus raštų tomus.

B. Danilaitė

Visa elė namų statybos įmonių ir kombinatų pradeda masiškai gaminti vieno buto surenkamuosis standartinus namus, skirtus parduoti gyventojams.

Nuotrakoję: vieno buto trijų kambarių gyvenamasis namas „3-30-ZK“ tipo. A. Sofijskio (TASS) nuotr.

Salose

Dar vienas būrys...

Kiekvienais metais sekmindo savarankiško darbo, kuris jų laukia. Atsisveikinimo žodiariai išleidžiamojos kurso auklėtoja drg. Kliučienė. Toliau įteikiami diplomai. Štai į sceną pakyla mokslo pirmūnas Sukys.

— Esame labai dekingi Tarybinei vyriau sybei už tai, kad galime mokyti, — kalba jis įteikiami diplomai aktyviai visuomenininkai Chražanavičiutei, Dovydėnui ir kitiems moksleiviams. I gyvenimą išeinančius draugus skuba pasveikinti, palinkėti laimingos kloties jų jaunesnieji draugai — žemesnių kursų moksleivai.

B. Ramutis

Vartotojul — geros kokybės kurą

Šiuo metu I puseielyje nepalankus durpių gamintojams, todėl dabar visų rajono durpynų darbuotojai deda pastangas ne tik pagaminti daug durpių, bet ir jas gerai paruošti. Vartotojas turi gauti geros kokybės kurą.

Vykstant šiuo melu I puseielyje gamybinlius planus, pirmą vietą užėmė Paduoblio durpyno kolektivas (durpyno viršininkas drg. J. Lasiškės). Šio durpyno

Didžiulę reikšmę tolesniams durpių pramonei.

Kaip jūsų įmonė, organizacija dirbo per šiuo metu I pusmetį?

pirmoji brigada, vadovaujama brigadininko drg. Valainio, pusmetinė planą įvykdė 112 proc., antroji brigada — 107 proc. Viršijo gamybinės užduotis ir Sacharos durpyno dirbantieji. Visa elė darbininkų, kaip drg. drg. Samulovas, Kepenis, Mulvinėnė, Bražlonytė, Černiauskaitė ir kt. kasdien viršija dienos užduotis.

P. KRIKUNOVAS
Rokiškio durpyno kontoros direktorius

R gražu gū kaitrią vasaros dieną praleisti prie ežero... Seniai svajojau aš apie tokias dienas, kol pagaliau jos atėjo. Gavau atostogas pačiam vidurvesaryje. Neskreipiau nei į profsąjungos komitetą, prašydamas kelialapio kur nors toli, nesibeldžiau nei į gydytojų kabinečius, ieškodamas nukreipimo į kurortą ar sanatoriją. Jau antra atostogavimo dieną užsimetiečiu ant pečių kuprinę su įvairiais kabliukais, blitzgėmis ir kiliais žvejybos prietaisais, sėdau ant dviračio ir — prie ežero. Rytais buvo vėsokas, tylus. Smagu tokiamo ore važiuoti dviračiu. Né nepastebiu, kaip prabėga viena, kita dešimtis kilometrų.

Ežeras mane pasitiko tyliai šnarėdamas savo pakrančių švendrėmis ir dažnai pasigirstanciais šokinėjančiu žuvu pliaukšteliemais. Kiekviena minutė brangi, todėl nedelsdamas surenk i vietą savo „kovos ginklą“ — spinningą, pora kartų stipriai truktelį irklais, ir mano valtelė lengvai atsiskrila nuo kranto.

Pirmai „darbo“ valanda buvo nesėkminga. Matyt, per naktį gerai išsimiegojusios žuvys ar tai dar tingėjo vytis blizgę, ar suprato, kad čia — tik paprastos skardos gabaliukas. Pirmasis smūgis, kurį pajutau, ir širdį į papades man numetė. Greit mėginu sukti mašinėlės rankeną — nė iš vienos.

Ot čia tai jau būsiu užkabinės kaip priedera... — pagalvojau ir dar syki mėginau pasukti. Nejudėjo. Po vieno kito nevykusio mėgimimo patraukti į savo pusę blizgę, aškiai supratau žiaurią ttesą — už kažkokio kelmo užklivo kablių. O šokt i vandenį taip nesinorėjo, nes rytas buvo šaltokas. Na, o blizgė? Negi ja palikti? Jokiu būdu! Vakar iki pustaunakčio dirbau iš seno klišeninio laikrodžio viršelio. Pagal paskutinį technikos žodį padariau...

Šaltą vonią, vis dėlto, leko priimti. Blizgę buvo išgelbėta. Pykdamas ant pirmųjų atostoginėlė malonumą, pradėjau mėlyti toliau. Likimas tą dieną buvo man palankus. Kelurios lydekaiteles ir vienas ešeriukas — kuprinėje. Ko daugiau reikia? Juk ne tik katinui užteks, bet ir pats paragausiu, ir dar draugą pavaišinsiu.

Jau saulė buvo nusileidusi, kai aš užsėdau ant dviračio ir p-

Vieną kaitrią vasaros dieną...

(VAIZDELIS)

sukau namų link. O Algis patvirlino jo žodžius. Dar ir prieđeo, kad tas dėdė jau nebe vieną karą su tinklu gaudo žuvį, o vėliau net ir parduoda.

Mums bekalbant, jau pažišamo dėdės valtis pasuko į krantą. Mūsų jis nematė, nes sėdėjome už krūmo. Sustoju.

— O gal koks „gamtos mylėtojas“, pažišdamas visus potvarkius, gaudo žuvį tinklais? — pagalvojau ir patraukiau arčiau ežero. Dabar buvo visai aškiai matyt: toji asmenybė traukė iš vandens tinklą.

— Aha, balandėli, ikiuvali! Tik kaip čia geriau veikti? — samprotavau sau vienas, jausdamas pareigą sudrausti savivaliavotojā.

Ežero pakraštyje pastebėjau du vaikus. Vienas iš jų — didesnis — mėtė į vandenį akmenius, o mažasis net rankomis plojo, kada papliokčias akmuo, iyguminius, šokinėjo lygti ežero paviršiumi. Nutariau juos užkalbinti:

— Sitas nešoks. Perdaug kampuotas, — pasakiau vyresniajam, jau mėginančiam mesti į vandenį akmenką.

Vaikai atsigréžė į mane ir, nieko nesakydami, su kažkokiu nepasitikėjimu žiūrėjo į ilgus guminius mano batus, kuprinę.

— O meškerioti nemokate? — užklausiau.

Vyresnysis išdrasino.

— Tai kad kabliuko neturiu. Vienas tebuvo, ir tą už kažko užkabiės palikau vandenį.

Nepasitikėjimo riba greit išnyko, kada, ištraukės iš savo kuprinės dėžutę su kabliukais, du padovanojau Algiui (toks buvo vyresniojo vardas). Jis man papasakojo, kad labai mėgstas meškerioti, turis net bambuko meškeriakotį, tik jam trukę kabliuko...

— O nežinal tu kartais, kas ten žuvį gaudo? — paklausiau Algiuko, rodydamas į ežere plūduriuojančią valtį.

— Dėdė Celkis, — né nemirktelejės atsakė mažasis, iki šiol tylėjės ir blizgančiomis akimis žiūrėjės į mano dėžutę su įvairiais kabliukais ir blitzgėmis. — Jis daug žuvies pagauna...

Statyba Ukrainos kaimuose

Ukrainos žemdirbiai pirmame pusmetje pastatė daugiau kaip 38 tūkstančius naujų gyvenamųjų namų, daug klubų, kultūros namų ir kitų pastatų.

Daugelis žemės ūkio artelių stato kolūkines

gyvenvietes pagal vienius generalinius planus. Štai metalis Ukrainos kolūkiečiai numato pastatyti 174 tūkstančius gyvenamųjų namų, sutvarkyti ir apželdinti gatves.

(TASS-ELTA).

*
VOKIETIJOS
FEDERATYVINĖ
RESPUBLIKA
Miunchene įvyko protesto mitingas prieš atominių bundesero apginklavimą.

Nuo traukoje dirbantieji vyksia į protesto mitingą. Transparantas skambas: „Kas griebsis atomio ginklo, tas nuo jo ir žus!“
Centralbildo nuotr.

Mokslinėmis temomis

(Pradžia 59 nr.)

Temperatūrą sumažinti galima net iki 10–15 laipsnių Celsijaus. Toks kūno temperatūros sumažinimas labai sulėtinia organismo medžiagų apykaitą ir sudaro sąlygas keletių sulėtinė kraujotaką. Darant bandymus su gyvuliais, kurių kūno temperatūra buvo tokiu būdu atsaldyta, pasiekė juos atgalinti po 15, 20, 30 ir net 40 minučių nuo klinikinės mirties pradžios.

Dabar jau galima tvirtinti, kad visa eilė atvejų, kada buvęs sveikas ir stiprus organizmas miršta dėl traumos, yra galimybė atgalinti esant jam agorijos arba net klinikinės mirties stadijoje. Vadinas, mirimas eilėje atvejų tapo aislatomu procesu.

Esant stagiai mirčiai dėl elektrotraumos (perkūnas, elektro), išvyksia širdies fibriliacija — netaisyklingas atskirų širdies raumens skaidulų susitraukinėjimas, kuris labai greitai veda prie širdies darbo sostojimo. Štai sunkiai yda gydyti prof. Gurvičius sukonstruavo specialų apa-

rą — defibriliatorių. Jo pagalba paveikta širdis vėl pradeda normaliai dirbtin.

Mūsų šalyje plačiai atliekami moksliniai tyrimai organizmo atgalinimo srityje. Tarybiniai mokslininkai pasiekė nemažą laimėjimą. Didžiojo Tėvynės karo metais suželstintiems kariams daugeliu atvejų buvo pritaikyti įvairūs gyvybės atgalinimo metodai. Nemaža žmonių, miršančių nuo sužidimų, nukraujavimo bei šoko buvo išgelbėta. Prisimenu tokį faktą. Viena moteris — snaiperė prie Berlyno buvo labai sunkiai sužeista. Ji buvo atgabenta ligoninėn be sąmonės, agonalinėje būklėje. Po 3–4 minučių, išvykus klinikinei mirčiai, daktarė Karpova pradėjo ligonę į arteriją perpilti kraują ir atlikti dirbtinį alsavimą. Po 1–2 minučių vėl atsistatė širdies darbas, ligonė greitai pradėjo alsuoti. Šamone, tačiau, grijo tik po 19 valandų. Šiuo metu ši moteris yra sveika ir dirbinga.

Man dirbant, į ligoninę buvo atgabenta tu-

Iš VISUR

★ Baltarusijoje nuplauta 2 milijonai hektarų natūralių ir setinių žolių. Šienavimo darbai plačiai mechanizuoti — čia dirba daugiau kaip 2 tūkstančiai traktorių šienaplovėjų. Jau užraugta daugiau kaip milijonas tonų siloso — beveik trečdaliu daugiau negu pernai.

★ Gruzijoje plati ruošiamasi visasąjunginiams gyventojų surašymui. Aiškinamajį darbą atlieka šimtai agitatorų ir propagandistų. Pirminiam surašymo medžiagos apdirbimui respublikinė mašinų skaičiavimo stotis gavo perforatorius, kontrolines ir rūšiavimo mašinas.

★ Leningrado meno veikėjai rengia koncer-

tus žemės ūkio darbuotojams. Viena iš filharmonijos brigadų yra dabar tolintoose Kazachstano kolūkiuose. Ji rengia plėšinių darbuotojams koncertinę programą, paruošta Lenino komjaunimo — 40-mečio garbei. Ji pavadinta „Komjau nuolai — neramų širdžių karta“.

★ Lvove Ukrainos TSR Mokslų akademijos etnografijos ir dailės verslų muziejuje atidaryta Indų tai-komosios dailės paroda. Eksponuojama apie 800 medžio, kaulo drožėjų, metalo raižymo meistrų darbų, įvairių audinių.

(TASS-ELTA).

Redaktorius Z. LAPINSKAS

LIBANAS. Sukilėlių daliniai Al Šufo rajone.

Sinchua agentūros nuotr.